Krimināllieta Nr. 11088240012

K29-0351-14/10

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 15.janvārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa šādā sastāvā:

tiesnese V.Voronova

ar tiesas sēdes sekretāri K.Šuļgu,

tulku O.Ušicki

piedaloties prokuroram L.Muižniekam

iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu **/pers. E/, /personas kods/,** apsūdzībānoziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts **Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā**.

Aprakstošā daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi visus krimināllietā esošos pierādījumus, tiesa konstatēja, ka /pers. E/ **izdarīja zādzību nelielā apmērā** šādos apstākļos:

/pers. E/,/datums/ap plkst. 18:30, atrodoties SIA ,,Stockmann" universālveikalā juridiska persona, Rīgā, 13. janvāra ielā 8, mantkārīgu tieksmju vadīta, zādzības nolūkā piegāja pie veikala stenda ar cimdiem un paņēma divus cimdu pārus Ls 49.90 vērtībā katrs ar kopējo vērtību Ls 99.80. Pēc kā /pers. E/ konstatēja, ka vienam cimdu pārim ir piestiprināts signalizācijas elements, noņēma to un abus cimdu pārus ielika speciāli šim nolūkam līdzi paņemtajā maisā ar iekšējo folijas apdari.

Turpinot savas noziedzīgas darbības vērstas uz preces nolaupīšanu, /pers. E/, neuzrādot maisā paslēpto preci un nesamaksājot par to, pagāja garām kasei un no veikala juridiska persona izgāja.

Tādējādi pers.E slepeni nolaupīja juridiska persona preci kopsummā par Ls 99.80, tas ir, nelielā apmērā.

Ar savām darbībām pers.E izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Tiesas sēdē apsūdzētā /pers. E/ sevi par vainīgu viņai inkriminētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas atzina pilnībā, atzina arī apsūdzībā norādītos faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, izdarīto nožēloja un uzturēja savu pirmstiesas procesā izteikto lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas izmeklēšanā.

Prokurors tiesas sēdē piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā.

Tā kā apsūdzētā pilnībā atzīst savu vainu viņai izvirzītajā apsūdzībā, to atzina arī pirmstiesas procesā, piekrita lietas izskatīšanai bez pierādījumu pārbaudes, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās daļas nosacījumiem, izskaidrojot pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, ko apsūdzētā izprot, tiesa, noklausoties procesa dalībnieku viedokli, iepazinusies ar lietas materiāliem atzīst, ka lietā iespējams neizdarīt pierādījumu pārbaudi.

Motīvu daļa

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās daļas 2.punkta nosacījumiem, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par /pers. E/ vainu minētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. E/ darbības atbilst noziedzīgā nodarījuma kvalifikācijai pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas, tādējādi par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētā ir sodāma.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta pirmās daļas prasībām, *sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus.*

Krimināllikuma 5.panta pirmajā daļā noteikts, ka „*nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas ir bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā*", savukārt Krimināllikuma 5.panta otrajā daļā noteikts, ka „*likumam, kas atzīst nodarījumu par nesodāmu, mīkstina sodu vai ir citādi labvēlīgs personai, ja vien attiecīgajā likumā nav noteikts citādi, ir atpakaļejošs spēks, proti, tas attiecas uz nodarījumiem, kas izdarīti pirms attiecīgā likuma spēkā stāšanās, kā arī uz personu, kura izcieš sodu vai izcietusi sodu, bet kurai ir saglabājusies sodāmība*".

Tādējādi tiesa ņem vērā 2012.gada 13.decembra likumu „Grozījumi Krimināllikumā", kas stājies spēkā 2013.gada 1.aprīlī, tai skaitā Krimināllikuma Pārejas noteikumu 4.punktu, kurš noteic, ka *personas, kuras noziedzīgu nodarījumu izdarījušas līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai, sodāmas saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā, ņem vērā, ka maksimālais soda apmērs vai laiks nedrīkst pārsniegt maksimālo soda apmēru vai laiku, kāds Krimināllikumā par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu ir paredzēts pēc šā likuma spēkā stāšanās dienas.*

Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcija pēc Grozījumu Krimināllikumā spēkā stāšanās dienas paredz *brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.*

Tāpat tiesa ņem vērā arī Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi, kas ir *aizsargāt sabiedrības drošību; atjaunot taisnīgumu; sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu; resocializēt sodīto personu; panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.*

Nosakot apsūdzētajai /pers. E/ soda veidu, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta otrajai daļai, tiesa *ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.*

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otrās daļas un 9.panta noteikumiem apsūdzētās izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, ir atzīstams par kriminālpārkāpumu *(redakcijā līdz 2013.gada 1.aprīlim).* Apsūdzētā ir izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, kas vērsts pret īpašumu un kas apdraud mantas īpašnieka valdījuma un lietojuma tiesības, un tiesības brīvi rīkoties ar mantu.

Ar noziedzīgo nodarījumu mantiskais zaudējums nav nodarīts, jo prece ir atgriezta cietušajam tālākai realizācijai, taču tiesa ņem vērā nozagtās mantas vērtību.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā, pārbaudot apsūdzētās /pers. E/ personību raksturojošos datus konstatēts, ka viņa dzimusi/datums/, Daugavpilī, ir Latvijas Republikas pilsone (lietas 23.lapa), ar vidējo izglītību, precējusies, apgādībā/datums/dzimis bērns, atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, pirms tam strādājusi par oficianti n/a, saņem ģimenes pabalstu Ls 120 apmērā. Deklarētā dzīves vieta /adrese/ (lietas 75.lapa).

Agrāk tiesāta vienu reizi - 2008.gada 8.aprīlī ar Latgales apgabaltiesas spriedumu pēc Krimināllikuma 253.^{1} panta pirmās daļas, piemērojot Krimināllikuma 49.pantu ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu bez mantas konfiskācijas un ar policijas kontroli uz 2 (diviem) gadiem. Spriedums stājies likumīgā spēkā 2008.gada 2.septembrī (lietas 80.-81.lapa). Brīvības atņemšanas sodu izcietusi 2009.gada 6.aprīlī (lietas 73.lapa).

VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Narkoloģiskās palīdzības dienesta Ambulatori konsultatīvā nodaļas uzskaitē nesastāv (lietas 33.lapa).

VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" Psihiatriskās palīdzības dienesta Ambulatori konsultatīvās nodaļas uzskaitē nesastāv (lietas 34.lapa).

No SIA „Daugavpils reģionālā slimnīca" Narkoloģijas ambulatorās nodaļas 2013.gada 13.februāra izziņas Nr.01-22/151 redzams, ka apsūdzētā sastāvēja slimnīcas narkologa uzskaitē no 2008.gada februāra ar diagnozi – amfetamīna atkarība. Pie ārsta narkologa pēdējo reizi griezās 2008.gadā. Noņemta no uzskaites kā nesameklēta 2012.gada 5.martā (lietas 41.lapa).

Nosakot soda veidu apsūdzētajai, tiesa, saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un izdarīšanas apstākļus, nodarīto kaitējumu, apsūdzētās attieksmi pret izdarīto un viņas personību.

Izvērtējusi minēto, tiesa secina, ka apsūdzētajai sods nosakāms Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcijas robežās piespiedu darbu veidā, kā to lūdza valsts apsūdzība un pati apsūdzētā un ko tiesa atzīst par taisnīgu un apsūdzētās personībai atbilstošu sodu, kā arī tādu, kas nodrošinās gan soda represīvo, gan preventīvo mērķu sasniegšanu attiecībā uz apsūdzēto un citiem sabiedrības locekļiem.

Tiesas ieskatā, tieši vaļsirdīga atzīšanās izdarītajā, ar tai sekojošu savas rīcības kritisku izvērtēšanu, arī tiesas sēdē pausto nožēlu par izdarīto ir viens no būtiskākajiem priekšnoteikumiem, kas ļauj tiesai iegūt pārliecību par to, ka apsūdzētā ir izdarījusi pozitīvus secinājumus un turpmāk centīsies likumpārkāpumus vairs nepieļaut.

Turklāt tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā tikai piespiedu darbs disciplinēs pašu apsūdzēto, apsūdzētās uzvedību piespiedu darbu veikšanas laikā kontrolēs arī Valsts probācijas dienests, tādējādi samazinot iespēju izdarīt citus likumpārkāpumus, bet vienlaicīgi sniedzot sabiedrībai labumu ar savu darbu. Tāpat tiesa ņem vērā ka, piespriežot piespiedu darbu, apsūdzētā tiks iesaistīta sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības, tādējādi apsūdzētajai dodot iespēju atlīdzināt sabiedrībai nodarīto kaitējumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 40. pantu *piespiedu darbs kā pamatsods vai papildsods ir piespiedu iesaistīšana sabiedrībai nepieciešamajos darbos, ko notiesātais (..), izcieš, veicot dzīvesvietas apvidū piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba vai mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības. Piespiedu darbu kā pamatsodu nosaka uz laiku no četrdesmit līdz divsimt astoņdesmit stundām. (..)*

Saskaņā ar Krimināllikuma 40.panta otro daļu *piespiedu darbs nav piemērojams darbnespējīgām personām.* Krimināllikumā nav paskaidrots, kādas personas atzīstamas par darbnespējīgām. Analizējot normatīvos aktus, kas regulē darba tiesiskās attiecības, sociālo aizsardzību, var secināt, ka noteikts vecums, slimība, invaliditāte pilnīgi atņem vai daļēji ierobežo cilvēku spēju strādāt, un tāpēc šiem cilvēkiem nepieciešama sociālā aizsardzība. Pienākuma uzlikšana strādāt var nelabvēlīgi ietekmēt šo cilvēku veselības stāvokli.

Tiesa, izvērtējot iepriekš minēto, nekonstatē apstākļus, kuri liegtu apsūdzētajai izpildīt piespiedu darbu. Turklāt kā norādīja pati apsūdzētā, tieši piespiedu darbs būts viņai viss piemērotākais sods, jo dos iespēju būt kopā ar savu mazgadīgo bērnu, kuru viņas prombūtnē auklēšot vecmāmiņa.

Nosakot apsūdzētajai soda mēru, atbilstoši Krimināllikuma 46.panta trešajai daļai, tiesa *ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus*.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa ņem vērā apstākļus, kuri likumā nav paredzēti, un tiesa atzīst par apsūdzētās atbildību mīkstinošu apstākli apsūdzētās vaļsirdīgu atzīšanos noziedzīga nodarījuma izdarīšanā un izdarītā nožēlošanu.

Pierādījumu pārbaudes neizdarīšana iztiesāšanā ir procesuāla darbība, kas ir pieļaujama pie apstākļiem, kad apsūdzētā atzīst savu vainu. Apsūdzētā, piekrītot lietas iztiesāšanai bez pierādījumu pārbaudes, ir izmantojusi savas tiesības uz sadarbību, ko nosaka Kriminālprocesa likuma 21.pants, ka persona, kurai ir tiesības uz aizstāvību, var sadarboties ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto amatpersonu, lai sekmētu kriminaltiesisko attiecību noregulējumu. Tas, ka apsūdzētā izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņas atbildību mīkstinošu apstākli, bet tiesa ņem vērā pie soda mēra noteikšanas. Šāda atziņa izriet arī no tiesu prakses *(sk. Senāta Krimināllietu departaments nolēmumus lietā Nr. SKK- 232/08).*

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu tiesa atzīst par apsūdzētās atbildību pastiprinošu apstākli to, ka noziedzīgs nodarījums veido noziedzīga nodarījuma recidīvu, ievērojot apsūdzētās agrāko nedzēsto sodāmību (lietas 80.-81., 73.lapa) saskaņā ar Krimināllikuma 63.panta normām.

Tiesas ieskatā, noziedzīga nodarījuma recidīvs ir pamats bargāka soda mēra piemērošanai Krimināllikuma panta sankcijas ietvaros. Turklāt atbildību pastiprinošu apstākļu esamība un agrākā sodāmība izslēdz Krimināllikuma 49. un 55.panta piemērošanu apsūdzētajai.

/pers. E/ Kriminālprocesa likuma 264.panta kārtībā netika aizturēta, taču viņai piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā (lietas 30.lapa) ir atceļams pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, lai pārtrauktu neattaisnotu iejaukšanos personas dzīvē, kā arī ņemot vērā to, ka nav pieļāvusi nekādus pārkāpumus, uzliktos pienākumus ir pildījusi (lietas 96.lapa).

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu, izlemjot jautājumu par lietā esošajiem lietiskajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka vienu cimdu pāri ar svītru kodu 0203035603288 un vienu cimdu pāri ar svītru kodu 0203035603585, kas atdots cietušajam SIA /Nosaukums/, uzskatīt par atdotu cietušajam (lietas 13., 60.lapa). Ierīci drošības elementu noņemšanai, maisu ar folija iekšējo apdari un CD disku ar videonovērošanas kameru ierakstiem, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem (lietas 60.lapa), ir iznīcināmi pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Procesuālās ekonomijas nolūkā apsūdzētajai bija nodrošinātas tiesības uz aizstāvi - zvērinātu advokātu K.Landmeseri, kura iepazinās ar lietas materiāliem un ieradās uz tiesas sēdi, bet no kā viņa tiesas sēdē labprātīgi atteicās. Ņemot vērā minēto, tiesai nav pamata procesuālo izdevumu piedziņai no apsūdzētās, bet aizstāvei saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.panta otrās daļas nosacījumiem un paziņojumu no valsts līdzekļiem izmaksājami EUR 36,28.

Saskaņā ar lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai norādīto, kaitējuma kompensācijas pieteikums lietā nav.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā iepriekš minēto, saskaņā Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 523., 524., 527., 528. un 529.pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Atzīt pers.E par vainīgu noziedzīgā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā un sodīt viņu ar piespiedu darbu uz 100 (viens simts stundām).

Uzlikt par pienākumu /pers. E/ 10 (desmit) darba dienu laikā no tiesas sprieduma stāšanās likumīgā spēkā pieteikties piespiedu darba izpildes institūcijā - Valsts probācijas dienesta **Daugavpils**teritoriālajā struktūrvienībā (**Lāčplēša iela 41, Daugavpils, LV-5401**) - piespriestā soda izciešanai un ievērot dienesta amatpersonu norādījumus un likumīgās prasības.

Atcelt pers.E piemēroto drošības līdzekli – nodošana policijas uzraudzībā - pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Atbrīvot pers.E no procesuālo izdevumus nomaksas par aizstāves darbu EUR 36,28 (trīsdesmit seši eiro un 28 eiro centi) apmērā.

Lietiskos pierādījumus – vienu cimdu pāri ar svītru kodu 0203035603288, vienu cimdu pāri ar svītru kodu 0203035603585, kas atdots cietušajam SIA /Nosaukums/, uzskatīt par atdotu cietušajam. Ierīci drošības elementu noņemšanai, maisu ar folija iekšējo apdari un CD disku ar videonovērošanas kameru ierakstiem, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, iznīcināt pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu daļā par piespriesto sodu vai pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijai, iesniedzot apelācijas protestu vai sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā no pilnā sprieduma pieejamības dienas.

Pilna sprieduma pieejamības diena – no 2014.gada 17.janvāra.

Tiesnese **V. Voronova**